

Stem jij ook? Tweede Kamerverkiezingen 2021

Handleiding voor professionals

Stem jij ook? Tweede Kamerverkiezingen 2021

Over Stem jij ook? (2021)

Voor u ligt de handleiding bij de toolbox waarmee u zelf een voorlichtingsbijeenkomst kunt organiseren voor moeilijk lerenden of mensen met een lichte verstandelijke beperking (LVB). Deze handleiding maakt deel uit van het project 'Stem jij ook?'.

'Stem jij ook?' is een project van ProDemos en is bedoeld om moeilijk lerenden en mensen met een lichte verstandelijke beperking politiek bewust te maken en hen te leren hoe ze gebruik kunnen maken van hun stemrecht.

Binnen dit project bieden we de volgende materialen aan:

- De website www.stemjijook.nl.
- Online workshops
- Verkiezingsdebat in Duidelijke Taal (livestream)
- Verkiezingskrant
- Toolbox vol workshopmaterialen, oefenstembiljetten, filmpjes, kleurplaten enz.

De toolbox

Met de toolbox kunt u zelf een voorlichtingsbijeenkomst of workshop organiseren. Bijvoorbeeld voor een groep cliënten op locatie.

U dient hiervoor te beschikken over de volgende materialen:

- Een laptop met internetverbinding en geluid (om filmpjes te kunnen bekijken).
- Een beamer om de presentatie op een groot scherm te projecteren.
- Een printer om bepaalde materialen zelf af te drukken.
- Materialen om zelf een 'stembokje' in te richten.

Tijdens de bijeenkomst staan de volgende vragen centraal:

- Hoe werkt de Tweede Kamer?

- Waarom is het belangrijk om te stemmen?
- Hoe bepaal je op welke partij je stemt?
- Hoe werkt stemmen?

Overzicht van de onderdelen

1. Introductie
2. Filmpje: Hoe werkt de Tweede Kamer?
3. Van probleem naar oplossing
4. Filmpje: Waarom is het belangrijk om te stemmen?
5. Hoe bepaal je jouw stem?
6. Hoe werkt stemmen?
7. Quiz: waar of niet waar?

1. Introductie

Vertel de deelnemers dat de verkiezingen van de Tweede Kamer eraan komen. Stel de deelnemers een aantal vragen om het onderwerp te introduceren:

- Wie weet wanneer de verkiezingen zijn?
- Waar stemmen we dan voor?
- Kan iemand een politieke partij noemen?
- Wie vindt politiek interessant? En wie juist niet?

Vertel de deelnemers dat jullie het vandaag over politiek en de verkiezingen gaan hebben. Hierbij komen de volgende vragen aan de orde:

- Hoe werkt de Tweede Kamer?
- Waarom is het belangrijk om te stemmen?
- Hoe bepaal je op welke partij je stemt?
- Hoe werkt stemmen?

Laat de deelnemers de dia met het programma zien:

2. Filmpje: Hoe werkt de Tweede Kamer?

Korte omschrijving

Aan de hand van een kort animatiefilmpje introduceert u de Tweede Kamer bij de deelnemers. In het filmpje wordt uitgelegd dat alle Nederlandse burgers van 18 jaar en ouder mogen stemmen voor de Tweede Kamer. De

partijen die voldoende stemmen krijgen bij de verkiezingen praten en stemmen over wetten en regels voor Nederland. Die wetten en regels gaan over allerlei onderwerpen.

Leerdoel

De deelnemers weten dat de Tweede Kamer namens ons praat en stemt over wetten en regels voor Nederland.

Duur

5 – 10 minuten

Benodigheden

- De PowerPoint met het filmpje
- De filmpjes zijn ook te bekijken via www.stemjijook.nl/filmpjes

Handleiding

Laat het filmpje aan de deelnemers zien. Stel na afloop een aantal controlevragen om te kijken of de deelnemers het filmpje begrepen hebben.

Het filmpje duurt 1.30 minuten

3. Van probleem naar oplossing

Korte omschrijving

De Tweede Kamer neemt beslissingen over de manier waarop Nederland bestuurd wordt. In andere woorden: de Tweede Kamer maakt wetten en regels. In deze werkvorm ga je met de groep stap voor stap bekijken hoe een wet wordt gemaakt.

Leerdoel

Deelnemers weten hoe een wet gemaakt wordt en welke stappen daarvoor moeten worden doorlopen.

Benodigheden

- PowerPoint met afbeeldingen van de stappen van probleem naar oplossing.
- U kunt de platen op A3-formaat uitprinten: https://prodemos.nl/wp-content/uploads/2021/01/VanProbleemNaarOplossing_A3_digitaal.pdf

Handleiding

Laat slide 4 van de PowerPoint zien.

Leg de deelnemers uit dat de Tweede Kamer wetten en regels maakt voor Nederland. Een nieuwe wet komt er meestal omdat er een probleem is dat opgelost moet worden. U gaat samen kijken hoe zo'n wet wordt gemaakt.

U gaat eerst samen met de deelnemers een probleem of casus formuleren.

- Vraag de deelnemers of ze een voorbeeld kunnen noemen van een probleem in Nederland. Het kan een probleem van nu zijn of een probleem van vroeger.

Als de groep niet zelf op een probleem kan komen, kunt u zelf een probleem inbrengen. Bijvoorbeeld:

- aardbevingen in de provincie Groningen (oplossing: minder gas oppompen en schadeloosstellingen betalen)

- te weinig goedkope sociale huurwoningen (oplossing: woningcorporaties mogen alleen nog maar goedkope huurhuizen bijbouwen en geen duurdere)
- mishandeling van wilde dieren in het circus (oplossing: verbod op het gebruik van wilde dieren in het circus)
- alcoholchade bij jongeren (oplossing: alcoholverbod voor jongeren onder de 18 jaar).

NB: Afhankelijk van de coronamaatregelen en de ruimte waarin u deze voorlichtingsbijeenkomst organiseert zijn er twee opties om de stappen te doorlopen:

Optie 1:

Ga in de vorm van een gesprek de verschillende stappen langs. De deelnemers kunnen zo op hun plek blijven zitten en makkelijker 1,5 meter afstand houden. Stel vragen aan de deelnemers en kom zo gezamenlijk tot de juiste volgorde. U kunt dia 5 tot en met 11 gebruiken ter ondersteuning van uw verhaal.

Optie 2:

Print de platen op A3-formaat. Geef zeven deelnemers een plaat.

Roep een deelnemer naar voren om de deelnemers met de platen in de juiste volgorde te zetten. Ga net zo lang door totdat de volgorde klopt.

U kunt dia 5 tot en met 11 gebruiken om de stappen nog eens na te lopen.

De juiste volgorde van de platen:

- Er is een probleem
- De minister bedenkt een oplossing
- De Tweede Kamer vergadert
- De Eerste Kamer vergadert
- Het plan is goedgekeurd
- De minister (en zijn of haar ambtenaren) voert het plan uit
- Het probleem is opgelost (of niet!)

4. Filmpje: Waarom is het belangrijk om te stemmen?

Korte omschrijving

Aan de hand van een korte animatie gaat u met de deelnemers in gesprek over het belang van stemmen.

Leerdoelen

- De deelnemers weten dat de Tweede Kamer regels en wetten maakt over onderwerpen die te maken hebben met hun dagelijks leven, zoals zorg, werk en wonen.
- De deelnemers weten dat ze door het uitbrengen van hun stem invloed kunnen uitoefenen welke partijen er in de Tweede Kamer komen en dus beslissingen kunnen nemen.

Duur

5 – 10 minuten

Benodigheden

- De PowerPoint met het filmpje
- De filmpjes zijn ook te bekijken via www.stemjijook.nl/filmpjes

Handleiding

Laat het filmpje aan de deelnemers zien. Stel na afloop een aantal controlevragen om te kijken of de deelnemers het filmpje begrepen hebben.

Het filmpje duurt 1.30 minuten

Vraag de deelnemers of ze van plan zijn om te gaan stemmen en waarom ze dat belangrijk vinden.

5. Hoe bepaal je jouw stem?

Korte omschrijving

In dit onderdeel krijgen de deelnemers een aantal praktische tips hoe ze het beste kunnen bepalen op welke partij ze willen stemmen bij de Tweede Kamerverkiezingen.

Leerdoel

Deelnemers weten dat er verschillende manieren zijn om te bepalen op welke partij je wilt stemmen.

Duur

5 – 10 minuten

Benodigheden

PowerPoint slide 13 en 14

Handleiding

Vertel de deelnemers dat het lastig is om te bepalen op welke partij je wilt stemmen. Er zijn veel verschillende partijen waar je uit kunt kiezen.

- Laat slide 14 zien. Vertel de deelnemers dat je bij de Tweede Kamerverkiezingen uit ongeveer dertig verschillende politieke partijen kunt kiezen. Op deze slide staan de logo's van een aantal van die partijen.
- Alle partijen hebben een verkiezingsprogramma met plannen voor Nederland. Voordat je gaat stemmen is het belangrijk om te bepalen op welke politieke partij je wilt stemmen.
- Vraag de deelnemers of ze een idee hebben hoe je kan bepalen op welke partij ze willen stemmen.

Een paar tips om te bepalen welke partij het beste bij je past:

- Zoek online naar informatie, bijvoorbeeld op www.stemjijook.nl.
- Kijk naar een debat
- Stuur een mail naar een politieke partij
- Kijk naar tv of luister naar de radio
- Praat erover met anderen
- Vul een stemhulp in, bijvoorbeeld de StemWijzer op www.stemwijzer.nl.

6. Hoe werkt stemmen?

Korte omschrijving

Door middel van een korte animatie en een aantal afbeeldingen raken de deelnemers vertrouwd met de stappen van het stemproces. Eventueel kunt u daarna samen met de deelnemers oefenen met stemmen.

Leerdoel

Deelnemers weten hoe stemmen werkt en hebben het zelfvertrouwen om dat ook te gaan doen.

Duur

10 – 15 minuten

Benodigheden

- De PowerPoint met het filmpje.
- De filmpjes zijn ook beschikbaar via www.stemjijook.nl/filmpjes
- Slide 16 t/m 23 van de PowerPoint, met de stappen van het stemproces.
- Voor alle deelnemers een stempas en een stembiljet. Die kunt u zelf downloaden op <https://stemjijook.nl/voor-professionals/> en uitprinten.
- Materiaal om een stemhokje in te richten. Zoals een stembus, rode potloden en een tafel voor de leden van het stembureau.

Handleiding

Laat het filmpje op slide 15 aan de deelnemers zien. Stel na afloop een aantal controlevragen om te kijken of de deelnemers het filmpje begrepen hebben.

Het filmpje duurt 1.20 minuten

Door middel van slide 16 t/m 23 kunt u de verschillende stappen van het stemproces nogmaals doorlopen. Waarschijnlijk hebben de deelnemers veel vragen over stemmen en het coronavirus. Hieronder vindt u in cursief extra informatie over de coronamaatregelen rondom de verkiezingen.

Stap 1: Je krijgt een stempas thuisgestuurd.
Mensen van 70 jaar of ouder krijgen in verband

met het coronavirus een stempas thuisgestuurd. Hiermee kunnen ze per post hun stem uitbrengen.

Stap 2: Je kiest een partij.

Stap 3: Ga naar het stembureau.
Doe voordat je naar het stembureau gaat de gezondheidscheck die je bij je stempas hebt ontvangen. Neem je identiteitsbewijs mee en zorg dat je een mondkapje meeneemt. Dit is verplicht in het stemlokaal.

Stap 4: Lever je stempas in.
Je kunt je stempas inleveren bij de leden van het stembureau. Zij controleren je identiteitsbewijs en geven je een stembiljet. De leden van het stembureau zitten achter een spatscherm en zijn verplicht een mondkapje te dragen.

Stap 5: Je krijgt een stembiljet.
Naast het stembiljet krijgen stemmers in veel gevallen een rood potlood, dat ze na het stemmen mee mogen nemen. Sommige gemeenten kiezen ervoor om alle potloden na ieder gebruik te desinfecteren.

Stap 6: Breng je stem uit.

Stap 7: Doe je stem in de stembus.

Stap 8: Gefeliciteerd, je hebt gestemd!

Vertel de deelnemers dat ze nu in de praktijk gaan oefenen!

Geef iedere deelnemer een stempas. Neem zelf plaats achter een tafel en speel alsof u lid bent van het stembureau. Vraag de deelnemers om een legitimatiebewijs. Neem de stempassen in en geef de deelnemers een stembiljet en een rood potlood. Nu mogen ze gaan stemmen!

Als iedereen aan de beurt geweest is, kun u samen met de deelnemers de stemmen tellen.

7. Quiz: waar of niet waar?

Korte omschrijving

Met deze quiz kunt u de bijeenkomst op een luchtige manier afsluiten. In de quiz komen allerlei weetjes over stemmen en politiek aan de orde. Deelnemers kunnen aangeven of iets waar of niet waar is door middel van handopsteken of het gebruik van rode en groene kaarten.

Leerdoel

Deelnemers herhalen op een leuke manier de kennis die ze tijdens de workshop hebben opgedaan.

Duur

5 minuten

Benodigheden

Slide 24 t/m 33 van de PowerPoint
Optioneel kunt u iedere deelnemer een rode of groene kaart geven.

Handleiding

Vertel de deelnemers dat u de bijeenkomst wil afsluiten met een quiz. De deelnemers krijgen 9 stellingen voorgelegd en moeten aangeven of het waar of niet waar is.

Dat kan door het opsteken van een rode of een groene kaart. Als u geen rode en groene kaarten heeft, kunt u de deelnemers ook hun hand laten opsteken.
Hand omhoog = waar, hand omlaag = niet waar.

Door in de PowerPoint presentatie op spatie te klikken komt de volgende vraag tevoorschijn. Als u nog een keer op spatie klikt, verschijnt het juiste antwoord.

Vraag 1: Dit is de Tweede Kamer.
Niet waar. Dit is de Ridderzaal.

Vraag 2: Dit is de Tweede Kamer.
Waar. Dit is de plenaire vergaderzaal van de Tweede Kamer.

Vraag 3: Stemmen doe je op een stemcomputer.

Niet waar. Stemmen doe je met een rood potlood.

Vraag 4: Stemmen doe je met een groen potlood.
Niet waar: stemmen doe je met een rood potlood.

Vraag 5: Dit is de baas van Nederland.
Niet waar: Koning Willem-Alexander is niet de baas van Nederland.

Vraag 6: Dit is de baas van Nederland.
Niet waar: Mark Rutte, de minister-president, is niet de baas van Nederland.

Vraag 7: Wij zijn de baas van Nederland.
Waar: Wij zijn de baas van Nederland. Iedereen van 18 jaar of ouder, met een Nederlands paspoort, mag kiezen wie er namens ons in de Tweede Kamer komen. De Tweede Kamerleden maken namens het volk plannen voor Nederland.

Vraag 8: Dit zijn zetels.
Waar: Dit zijn zetels van de Tweede Kamerleden. In totaal zijn er 150 zetels voor Tweede Kamerleden.

Vraag 9: Hier werkt onze minister-president.
Waar: dit torentje is het kantoor van onze minister-president.